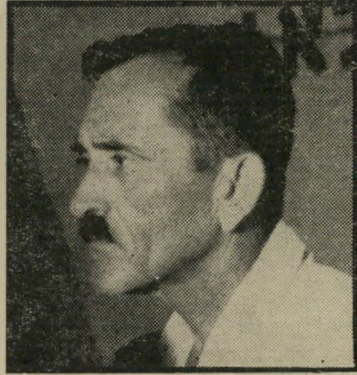

והדברים הושמו בפיו של אחד מגיבורי הספר. לאחרונה, כאשר פירסם שבתי טבת את ספרו על דיין, חזר ותיאר את הפרשה. לראשונה זיהה את דיין כגיבור ספרה

האשה הדסה ירמיה, שאימצה לעצמה את השם „הדסה מור“, פירסמה את פרשת יחסיה עם דיין.

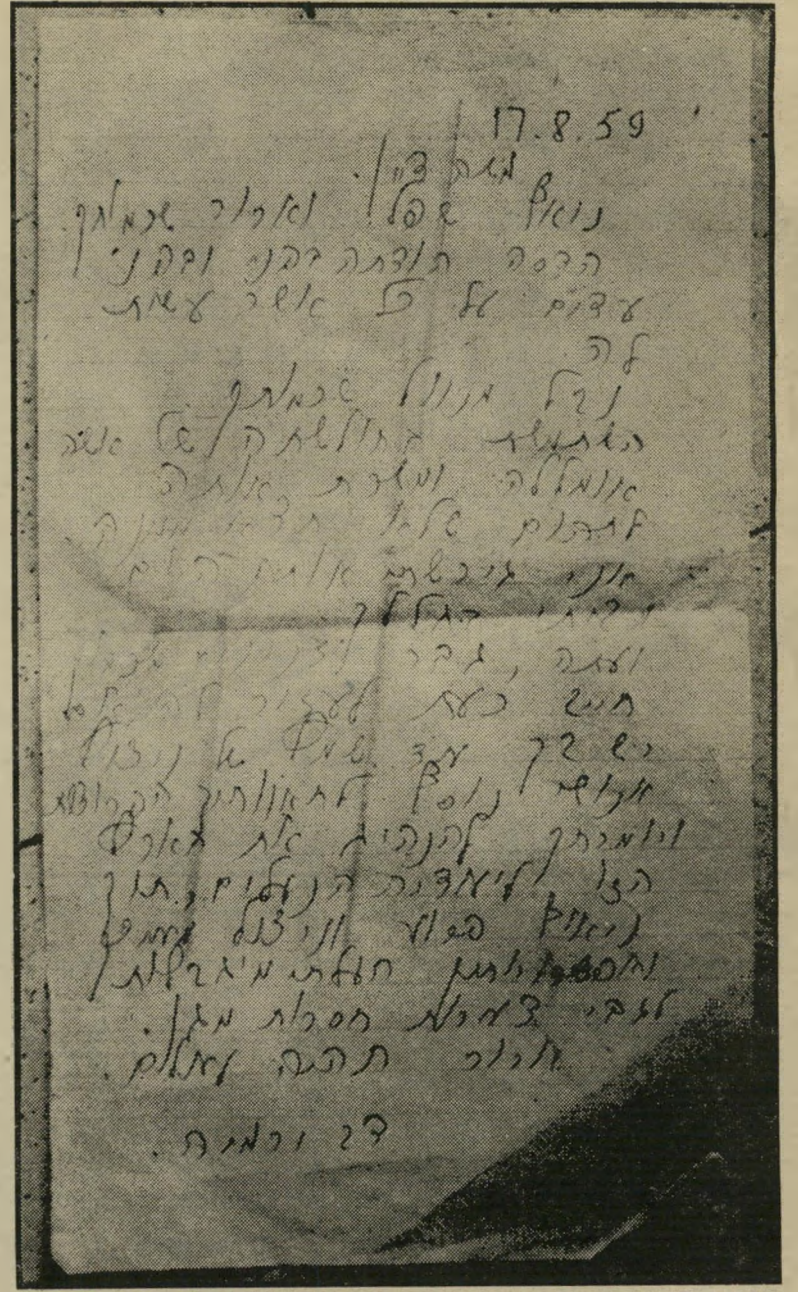
דיין. ירמיה חי באושר. הוא נשלח לתפקיד מרוחק, בגבול סוריה, ואשתו הצעירה, רה, הדסה, שכרה חדר בירושלים, כדי ללמוד באוניברסיטה. שכנה, בחדר סמוך, היה סטודנט אחר: משה דיין, שעם סיום כהונתו כרמטכ"ל (בראשית 1957) עבר גם הוא תקופת לימודים. לפתע נודע לירמיה כי היחסים בין אשתו הצעירה ובין ידידו עברו מזמן את שלב השכנות הטובה. הוא הודע, כפי שרק אדם שהקריב את כל עולמו למען אשה צעירה יכול להודיע. בשיא התרגשותו, כתב ירמיה מיכתב אישום למשה דיין, יחד עם מיכתבים

הבעל המרומה דוב ירמיה, חברו של דיין מימי הילדות בנהלל, הזדעזע מהיחסים שבין אשתו לבין דיין.

נרגשים לרות דיין ולדויד בן-גוריון. רות ענתה כעבור יומיים במיכתב נרגש, בו גילתה בפעם הראשונה את כל דעתה על בעלה. אין ספק שראתה בירמיה אה לצרה ופתחה לו את סגור ליבה כדי לנחמו. בן-גוריון, שגר אז בבית-חיים על הר-כנען, שהפך לבסיסו במשך כמה ימים במסע-הבחירות לכנסת, השיב במיכתב ארוך, בו הביע את השקפת-עולמו לגבי מעמדם וזכויותיהם של מנהיגים לאומיים. נראה שדוב ירמיה לא הסתפק בכך, כי כעבור שבועיים כתב לו בן-גוריון מיכתב שני, שכלל גם הערכה לרות דיין. מיכתב שלישי כתב בן-גוריון לירמיה ב-22.11.59, והפעם בנימה מפלגתית מסויימת (ירמיה הוא איש השומר הצעיר).

דרכים לווהטות של מתי יניב
 דסה ירמיה, שאימצה לעצמה את השם „הדסה מור“, פירסמה את עיקרי

של מור. גם הוא ציטט את מיכתבו של בן-גוריון, אך רק במקוטע ובגוף שלישי. המיסמים המלאים מתפרסמים להלן זו הפעם הראשונה.

„נואף שפל וארור שכמותך!“

ד פיררה נפתחה במיכתבו של דוב ירמיה: 17.8.59. משה דיין. נואף שפל וארור שכמותך. הדסה הודתה בפני ובפני עדים על כל אשר עשית לה. נבל מנוול שכמותך. השתמשת בחולשתה של אשה אומי ללה ומשכת אותה לתהום שלא תצא ממנה. אני גירשתי אותה היום מביתי בגללך. ועתה, גבר זנונים שכמוך, חייב כעת לעזור לה, אם יש בך עוד שמץ של ניצוץ אנושי נוסף לתאוותך הפרוצות

המיסמכים הסודיים של פרשת ירמיה

ויומרך להנהיג את הארץ הזו ליעודיה הנעלים, תוך ניאוף פרוע וניצול מעמדך ואפשרויותיך הבלתי-מוגבלות לגבי צעדי רות חסרות מנון. ארור תהיה לעולם. דוב ירמיה.

„אני מחוסנת נגד שוק נוסף“
ת שובתה של רות דיין מהוזה, אולי את המיסמך האנושי המזעזע ביותר בכל הסידרה. הוא כתוב על נייר-מיכ"ב תבים פרטי, הנושא בראשו את חתימתה המודפסת. 16.9.59. דב יקירי, אני ממחרת לענות למכתבך כי ייתכן

רות דיין ודויד בן-גוריון על חיי האינטימיים של משה דיין

הפרשה בשנת 1963, כאשר הוציאה לאור ספר בשם דרכים לווהטות. ספר זה הכיל את כל השמות והפרטים הנכונים של הפרשה, אך תחת לחץ שיני-תה את השמות. במקום „משה דיין“ הור"פיע בו „מתי יניב“. אך כל הארץ ידעה במי המדובר (העולם הזה 1358).

המו"ל של הספר (והיחיד שהסכים לפרסמו), אהרון אמיר, עמד על שינויים מסויימים. כך, למשל, כללה הדסה בספר את מיכתבו הארוך של בן-גוריון. לפי דרישת אמיר, נמחק כל זכר לבן-גוריון,

(אילון) וסגן-אלוף בצה"ל. בגיל העמידה קרה לו דבר שכבר אירע לא פעם: הוא התאהב עד מעל לראש בנערה צעירה, ששירתה ביחידתו. שמה היה הדסה בן-יקי.

ירמיה, אדם רציני, לא רצה ביחסי עגבים קליידעת. הוא הסיק את מלוא המסקנות: התגרש מאשתו והלך אחרי אהבתו. הוא שילם מחיר כבד מאוד, כי במכה אחד איבד את אשתו, ילדיו, מקור מזון בקיבוץ וכל חבריו, שסברו כי עשה עוול לאשתו. הוא עבר לקיבוץ שריד. אדם שעור לו בשעת צרה היה משה

במשך 15 שנה היו חייה של רות דיין, בצד בעלה משה, העמדת-פנים אכזרית. היא נהגה כאשה מסורה, אף שהנשואין התרוקנו מזמן מתוכנם. אפילו השבוע, נמנעה ממתחת ביקורת חריפה על משה דיין (ראה עמודים 14-15). מה באמת חושבת רות דיין על הגבר שהיתה נשואה לו במשך 36 שנה? אין ספק שרות דיין מכירה את משה דיין יותר מכל אדם אחר בעולם. דעתה עליו אינה רק עניין פרטי — יש לה חשיבות ציבורית ממדרגה ראשונה. קיים רק מיסמך אחד המלמד על כך. זהו מיסמך כמוס, מהתאריך 16.9.59. שקרוי „פרשת ירמיה“.

עיקרי פרשה זו כבר התפרסמו בעבר, תחילה ברמזים ולאחר מכן גם במפורש. דוב ירמיה, חברו של דיין בימי היל-דות בנהלל, היה חבר קיבוץ השומר-הצעיר